

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๕๐๘/ ๙๐๗

สธค.

ส่ง : กนธ.

รับที่ : ๕๓๙๗๐/๖๖

๒๓ มี.ค. ๒๕๖๖ เวลา ๑๕.๓๐ น.

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๓ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการพลิกโฉมพืชสมุนไพรไทยด้วยการวิจัยและนวัตกรรม
ของคณะกรรมการวิสามัญศึกษาแนวทางการพลิกโฉมพืชสมุนไพรไทยด้วยการวิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๖๔๖๙ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานผลสัมฤทธิ์แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕
(แผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี แจ้งให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานหลัก
รับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญศึกษาแนวทางการพลิกโฉมพืชสมุนไพรไทย
ด้วยการวิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสม
ของรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว
ในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะกรรมการต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณารายงานการพิจารณาการศึกษา
เรื่อง แนวทางการพลิกโฉมพืชสมุนไพรไทยด้วยการวิจัยและนวัตกรรมของคณะกรรมการวิสามัญศึกษา
แนวทางการพลิกโฉมพืชสมุนไพรไทยด้วยการวิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา และผลการดำเนินการเกี่ยวกับ
เรื่องดังกล่าวในภาพรวมสรุปได้ ดังนี้

๑. รายงานการพิจารณาดังกล่าวเป็นเอกสารทางวิชาการที่มีคุณภาพและมีความกระชับ
ในส่วนของบริษัทผู้บริหาร สามารถสะท้อนปัญหาการพัฒนาสมุนไพรของประเทศไทยได้เป็นอย่างดี
ตั้งแต่ระดับโครงสร้าง ระบบ กลไกการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาอุปสรรคที่พบบ่อยตามห่วงโซ่ของการพัฒนา
อุตสาหกรรมสมุนไพร โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑.๑ ควรมีขั้นตอนในการพิจารณา จัดลำดับ และคัดเลือกปัญหาที่มีความสำคัญ
ในการขับเคลื่อนการผลิตพืชสมุนไพร วิจัยและนวัตกรรม และการนำไปใช้ประโยชน์มากที่สุด ๓ ประเด็นแรก
เพื่อให้มีข้อเสนอที่ต้องดำเนินการให้การพลิกโฉมพืชสมุนไพรด้วยการวิจัยและนวัตกรรมเกิดขึ้นได้
อย่างเป็นรูปธรรม และกำหนดรายชื่อหน่วยงานที่ควรเป็นเจ้าภาพในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้สามารถ
นำข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ไปสู่การปฏิบัติและสร้างการเปลี่ยนแปลงต่อการขับเคลื่อนสมุนไพรไทยได้

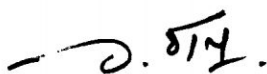
๑.๒ ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมเพื่อลดอุปสรรคและสร้าง
โอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยผ่านกลไกการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน
และสถาบันการศึกษา เพื่อขยายผลงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์ ส่งเสริมเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรให้มีความรู้
และเทคนิคเฉพาะด้านการปลูก การเก็บเกี่ยวพืชสมุนไพรเพื่อให้ได้ปริมาณสารสำคัญสูงสุด ตลอดจนเทคโนโลยี
การสกัดสารและการควบคุมคุณภาพสารสกัดให้ได้คุณสมบัติและสารสำคัญตามข้อกำหนดทางการแพทย์
เพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๑.๓ จากสถานการณ์และวิทยาการทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่รุดหน้าอย่างต่อเนื่อง จึงควรให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ในการพัฒนา การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร เช่น การพัฒนาระบบถ่ายถอดปริวรรตตำรับและตำรายาแผนไทยดั้งเดิม ด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เพื่อให้เกิดการนำองค์ความรู้จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยไปใช้ประโยชน์ ได้อย่างรวดเร็ว การรวบรวมองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างครบวงจรคุณค่า เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรด้วยฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และเกิดการ เชื่อมโยงฐานข้อมูลกลางด้านสมุนไพรของแต่ละหน่วยงานที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน

๒. ผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้องตามรายงานการพิจารณาการศึกษาที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะ ภายใต้อาณัติการศึกษาดังกล่าว พบว่าทั้งในภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษาได้มีการดำเนินการขับเคลื่อน สมุนไพรมาแล้วอย่างต่อเนื่องผ่านกลไกภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ (แผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และจะดำเนินการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ซึ่งเชื่อมโยงการพัฒนาสมุนไพรตลอดห่วงโซ่คุณค่า ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมการผลิตและแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและสร้าง เสริมศักยภาพของผู้ประกอบการและอุตสาหกรรมสมุนไพรตลอดห่วงโซ่อุปทาน ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่าง เหมาะสม และยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบนิเวศที่สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรไทย อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยแผนปฏิบัติการด้านดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบจากการประชุม คณะรัฐมนตรีแล้วตามที่คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติเสนอ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ และให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องนำแผนปฏิบัติการด้านดังกล่าวไปดำเนินการตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุทิน ชาญวีรกูล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กองวิชาการและแผนงาน

โทร. ๐ ๒๕๖๕ ๙๔๙๐

โทรสาร ๐ ๒๕๖๕ ๙๔๙๐